

Työpaikkapappi kulkee rinnalla arjen kriiseissä

Vaasan suomalaisen seurakunnan seurakuntapastori **Eva Thölix** on pappi, joka kulkee aika ajoin kriisistä toiseen.

“Arkeni on usein kriisin keskipisteessä elämistä. Ihmisten henkilökohtaiset kriisit, työyhteisöjen kriisit, täysin odottamattomat kriisit kuuluvat päivittäisiin kohtaamisiin. Tärkeimmät työväliseini ovat kuuntelu ja läsnäolo”, Thölix kertoo.

Eva Thölix työskentelee Wärtsilän ja ABB:n työpaikkapappina, Vaasan poliisitalon, pelastuslaitoksen ensihuollon ja palomiesten pappina sekä Vaasan seudun yrittäjien pappina. Hän kuuluu myös Vaasan kaupungin kriisiryhmään. Työpaikkapappuus on osa organisaatioiden henkistä työsuojelua.

“Tehtävänäni on olla työyhteisön jäsenten saatavilla niin arkipäivän työssä kuin kriisitilanteissa, kuten YT-neuvotteluissa, onnettomuuksien sekä kuolemantapausten käsittelyssä. Ihmisillä on hädän keskellä tarve puhua. Kriisien keskellä on onneksi myös suvantovaiheita.”

Mikä henkisessä huollossa on tärkeintä?

“Sietämättömän sietäminen, uskallus asettautua rinnalle”, Thölix sanoo ja tarkentaa: ”Kriisiin joutuessaan ihminen joutuu sietämättömän äärelle. Kenellekään ei toivo läheisen yllättävää kuolemaa, mutta sekin on vain siedettävä. Meidän tehtävänä on olla rohkeasti läsnä.”

Joskus henkinen huolto ei ole muuta kuin kuppi kuumaa teetä.

“Läsnäolo on tärkeämpää kuin minkään tekeminen tai sanominen. Henkinen huolto on pienieleistä huomaamista, vaikka sen teen keittämistä”, Thölix toteaa.

Arvokasta verkostoitumista

Eva Thölix on ollut osa Pohjanmaan henkisen huollon valmiusryhmää ja sen johtoryhmää vuodesta 2014. Thölixin mukaan aktiivinen osallisuus henkisen huollon valmiusryhmässä tukee hyvin hänen työtään. Hiippakunnan ja alueellisen ryhmän vuosittaisista henkisen huollon koulutuksista tarttuu aina jotain olennaista matkaan, joka pulpahtaa mieleen tärkeissä hetkissä.

Keskeinen osa HeHu-toimintaa on verkostoituminen muiden seurakuntien työntekijöiden kanssa. Kriisi koskettaa suoraan tai välillisesti yksilöitä ja perheitä laajalla maantieteellisellä alueella.

“HeHun ehdoton arvokkuus on siinä, että sen kautta oppii tuntemaan henkisen huollon osaajia oman seurakunnan ulkopuoleltakin. Mahdollisuus ohjata ihmisiä eteenpäin lähimmän auttajan luo on tärkeää”, Thölix pohtii.

Hän uskoo ja toivoo, että hyvin suunnitellut koulutukset ja harjoitukset motivoivat myös muita hehulaisia olemaan valmiudessa.

“On mielettömän hyvä asia, että katastrofitilanteisiin kutsuttavalla HeHu-ryhmällä on todella harvoin töitä. Henkisestä huollosta kertyvää osaamista tarvitaan kuitenkin joka päivä yhteiskunnallisesti pienemmissä, mutta yksilöille aina ainutlaatuisissa kriiseissä.”

Thölix koordinoi poliisin kanssa yhteistyössä myös kuolinviestipäivystystä. KuoVi-ryhmä muodostuu Vaasan seurakuntayhtymän sekä Mustasaaren suomalaisen ja ruotsalaisen seurakunnan papeista.

“Päivystämme vuorollamme 24/7 ja poliisi voi kutsua meidät mukaan kuolinviestin viemiseen omaiselle. Siinäkään ei tarvita sanoja vaan rinnalla olemista”, Thölix kuvailee.

Äänenä niille, joiden ääni ei kuulu

Thölixin mukaan yhteistyökumppaneilta saatu palaute osoittaa, että arvostus kirkon osaamisesta on korkealla.

“Olemme keskeinen toimija yhteiskunnassa ja on hienoa, että isot työnantajat, poliisi ja pelastusviranomaiset näkevät kirkon henkisen huollon tärkeänä.”

Entä kun kriisissä onkin kriisityön ammattilainen – terveydenhuollon ammattilainen, pelastusviranomainen, poliisi tai pappi? Thölix allekirjoittaa ajatuksen, että usein alan ammattilaiset elävät pitkään maailmassa, jossa ei omaa kipua, pelkoa, surua tai murhetta tunneta. Debriefing on osaltaan ennalta ehkäisyä.

“Työssä kohdatut, käsittelemättömät kriisit voivat ajan kanssa muodostua omiksi kriiseiksi. Olisi kovin tärkeää käsitellä koettua tavalla tai toisella, ettei ammattiauttajan stressi ja sietokyky kumuloidu vuodesta toiseen”, Thölix pohtii.

Työpaikkapappeus monikulttuurisissa organisaatioissa ja yhteiskuntatyön papit tehtävät tuovat oman sävöksensä arjen työhön. Kriisien käsittely ulottuu yli uskontokunta-, kulttuuri- ja kielirajojen. Eva Thölixin työtä on olla myös äänenä niille, joiden ääni ei kuulu.

“Esimerkiksi äkillisesti saapuneille turvapaikanhakijoille saimme nopeasti yhdessä muiden paikallisten seurakuntien kanssa ja järjestöjen kanssa järjestettyä majoitusta eikä saapuneiden perheiden tarvinnut jäädä pakkasyöhön rautatieasemalle”, Thölix muistelee.

Kriisin keskellä työpaikkapappi Eva Thölixin tärkeimmät työvälineet ovat kuuntelu ja läsnäolo.

Kirjoittaja: Johanna Summanen 2019